

Sprawozdanie z działalności

Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nasielsku

za rok 2011

I. Wstęp

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nasielsku funkcjonuje jako samorządowa jednostka organizacyjna pomocy społecznej. Zgodnie z postanowieniami statutu Ośrodek realizuje zadania pomocy społecznej. Ośrodek może realizować inne zadania, powierzone mu przez właściwe organy na podstawie:

1. uchwały Nr X/50/91 Rady Miejskiej w Nasielsku z dnia 22 marca 1991r. w sprawie powołania Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nasielsku,
2. ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2010 r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.)
3. ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992 z późn. zm.),
4. ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2010 r. Nr1, poz. 7 z późn. zm.).
5. ustawy z dnia 21 czerwca 2001r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. Nr 71, poz. 734, z późn. zm.)
6. ustawy z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2011r. Nr 231, poz 1375)
7. art. 9 ust 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2009r. Nr 175, poz 1362 z późn. zm.);
8. ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz.U. 157, poz. 1240 z późn. zm.).
9. ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2008r. Nr 164, poz. 1027, z późn. zm.)
10. ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2009r. Nr 205, poz. 1585, z późn. zm.)
11. ustawy z dnia 29 grudnia 2005r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”(Dz.U. Nr 267, poz. 2259, z późn. zm.),
12. ustawą z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.),
13. ustawą z 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. Nr 99 poz. 1001, z późn. zm.)
14. ustawy z dnia 24 stycznia 1991r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz.U. z 2002r. Nr 42, poz 371 z późn. zm.)
15. ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. Nr 149, poz.887).

Ośrodek podejmował dodatkowe działania w celu podnoszenia jakości i poszerzenia usług świadczonych dla najuboższych i najbardziej potrzebujących mieszkańców Gminy Nasielsk. Współpracował z różnymi instytucjami, organizacjami pozarządowymi oraz osobami prywatnymi.

Działalność Ośrodka finansuje się:

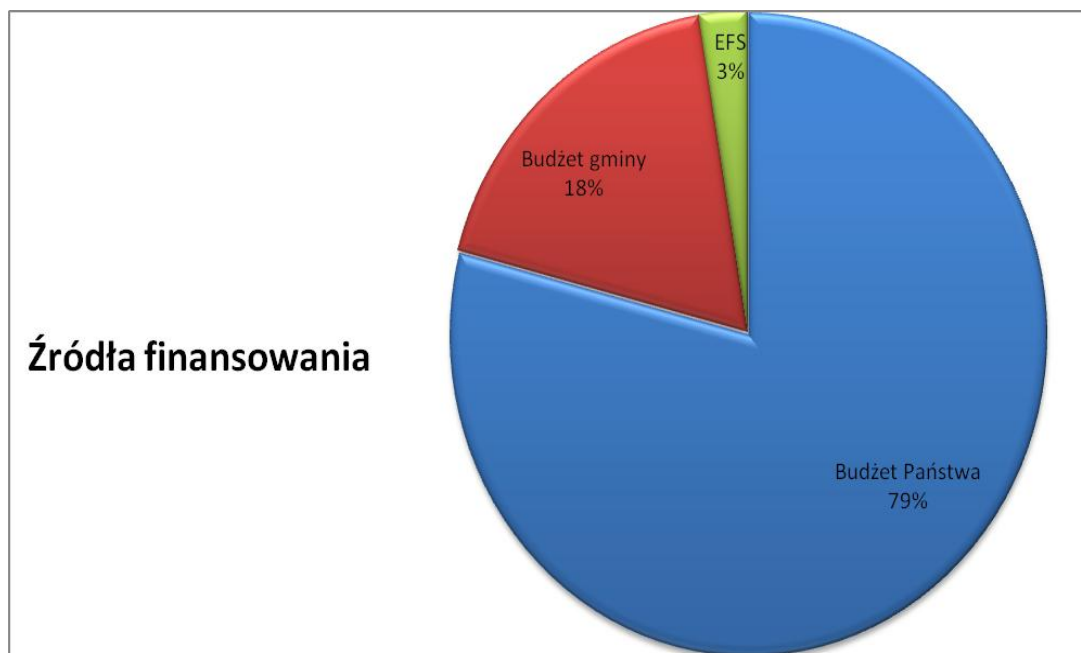
- ze środków budżetu gminy,
- ze środków budżetu państwa,

Wydatki Ośrodka w roku 2011 finansowane były:

- ze środków budżetu państwa na zadania zlecone – **6.166.848,95 zł**
- ze środków budżetu państwa na zadania własne – **622.851,22 zł**
- ze środków gminy na zadania własne – **1.571.332,92 zł**
- ze środków Unii Europejskiej (EFS) – **223.735,00 zł**

Budżet ogółem wyniósł **8 584.768,09 zł**. Udział procentowy źródeł finansowania wydatków MOPS w roku 2011 wskazuje na dominującą rolę budżetu państwa, co ilustruje wykres poniżej.

Wykres 1. Źródła finansowania wydatków MOPS w roku 2011

Źródło: Opracowanie własne

II. System finansowego wsparcia rodzin

Działania Ośrodka obejmują system złożony z instrumentów pomocy finansowej. Ich stosowanie wynika z ustaw szczególnych. Instrumenty pomocy finansowej obejmują:

1. świadczenia z pomocy społecznej,
2. świadczenia rodzinne,
3. świadczenia z funduszu alimentacyjnego,
4. dodatki mieszkaniowe

Najwyższy poziom kryterium dochodowego określa ustawa uprawniającym do alimentów ponieważ ustala dochody uprawniające do świadczeń na poziomie **725zł** netto. Ustawa o świadczeniach rodzinnych przewiduje kryterium dochodowe na poziomie **504zł** netto na osobę w rodzinie, a w przypadku wychowania dziecka niepełnosprawnego **583zł** netto na osobę. Na najniższym poziomie zostało ustalone kryterium dochodowe uprawniające do pomocy społecznej, ponieważ dochody do kwoty **351zł** netto na osobę w rodzinie lub **477zł** dla osoby gospodarującej samotnie uprawniają do korzystania ze świadczeń.

Pomoc finansowa kierowana jest do rodzin szczególnego ryzyka zgodnie z założeniami polityki społecznej. Każde świadczenie przyznawane jest decyzją administracyjną. W 2011 roku Ośrodek wydał **4509** decyzji. Rodzina może być odbiorcą tylko jednego rodzaju świadczeń pieniężnych np. funduszu alimentacyjnego (wysokie dochody) lub kilku jednocześnie (niskie dochody).

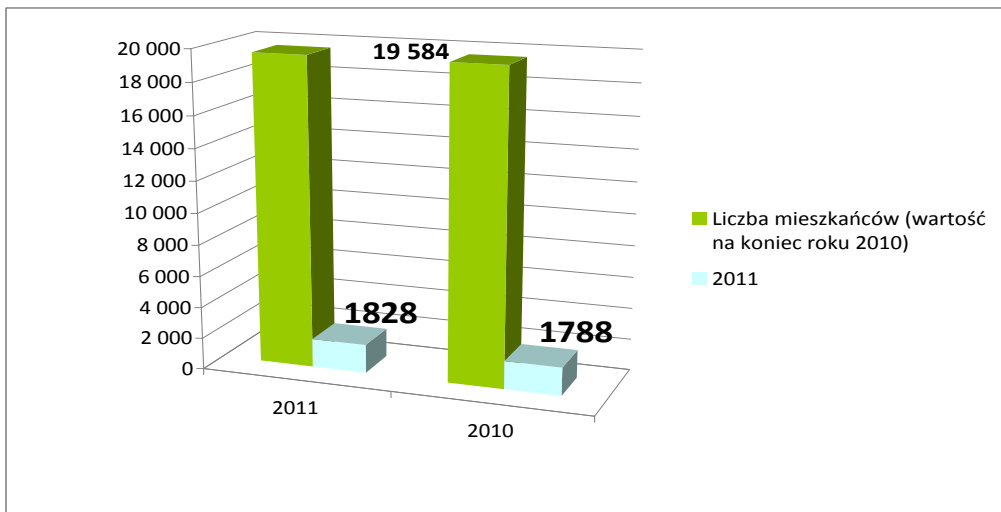
1. Świadczenia z pomocy społecznej

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Istotną rolę odgrywa praca socjalna ze wsparciem finansowym lub rzeczowym. Pracownicy socjalni są pierwszymi osobami, które mają bezpośredni kontakt z rodziną w środowisku jej zamieszkania. Przeprowadzając wywiady środowiskowe, dokonują diagnozy problemów i określają indywidualne plany pomocy.

Na przestrzeni roku 2011 pomocą społeczną objęto łącznie **624** rodziny, liczące **1828** członków. Stan ten wskazuje na tendencję wzrostową do roku 2010, gdy pomocą objęto **1788** osób, żyjących w **637** rodzinach.

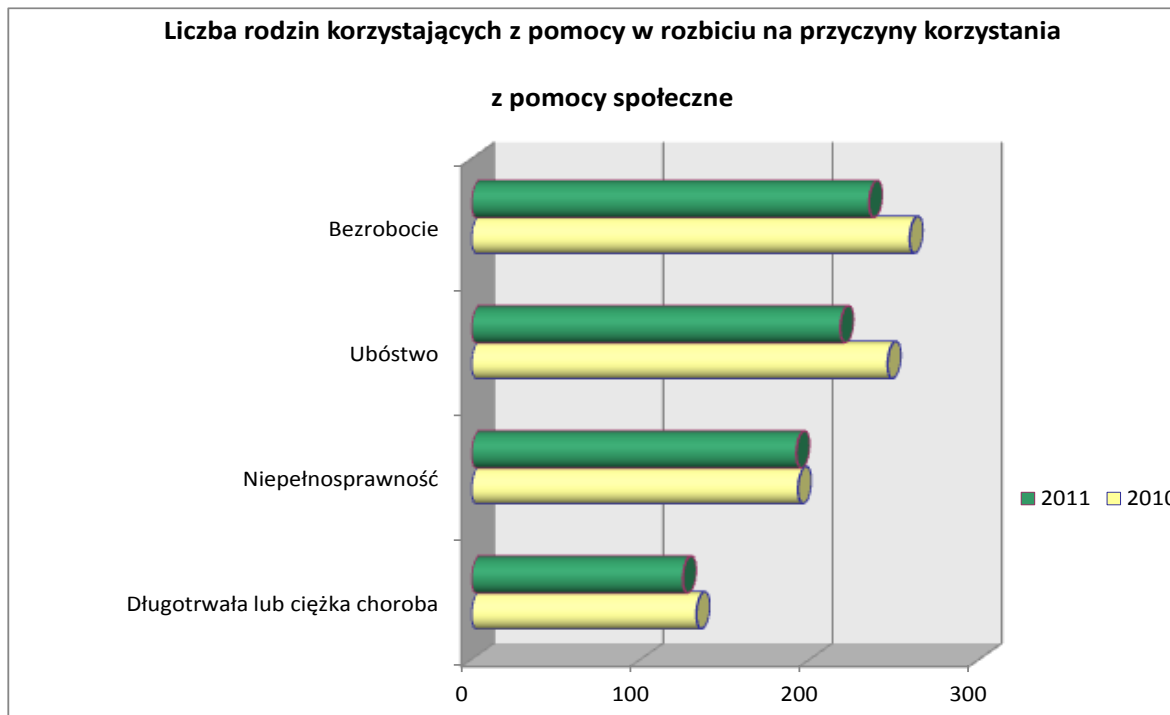
Wykres 2. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w odniesieniu do ogółu mieszkańców

Źródło: Opracowanie własne

Dominujące powody przyznania pomocy to: bezrobocie, ubóstwo, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba co przedstawia poniższy wykres.

Wykres 3. Skala przyczyn objęcia pomocą społeczną w latach 2010 i 2011

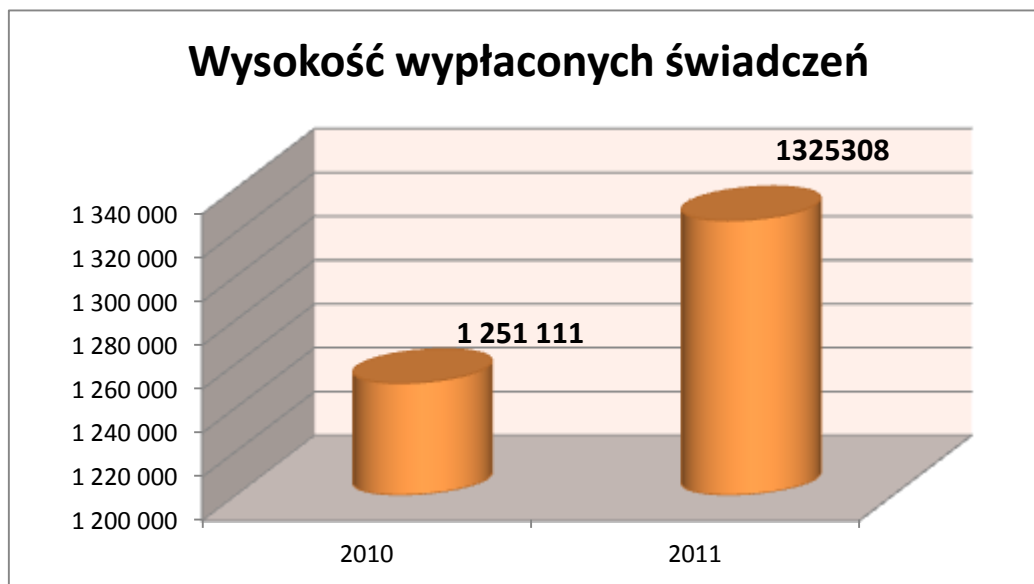
Źródło: Opracowanie własne

Szczegółową strukturę wydatków z zakresu pomocy społecznej uwzględniającą rodzaje realizowanych zadań przedstawia poniższe zestawienie.

Tabela 1. Struktura wydatków MOPS w 2011r. w podziale na zadania własne i zlecone

L.p	Świadczenie	Liczba osób	Kwota wypłaconych świadczeń w złotych
Zadania własne			
1	Zasiłki stałe (dotowane)	68	217 828
2	Zasiłki okresowe(dotowane)	124	89 188
3	Rzeczywista Liczba osób objętych rządowym programem „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”: Dożywianie dzieci w szkołach Zasiłki celowe - wyposażenie kuchni Publiczne Gimnazjum Nr 1 im. Konstytucji 3 Maja w Nasielsku	866 317 703	193 189 107 809 76 380 9 000
4	Zasiłki celowe (własne) (zakup odzieży, obuwia, opału, żywności artykułów szkolnych, drobne remonty, leki, świadczenia medyczne itp.) w tym : pogrzeby	274 4	100 000 13 609
5	Pomoc w formie usług opiekuńczych (własne)	27	184 180
6	Pomoc w formie usług specjalistycznych	4	43 498
Zadania zlecone			
7	Składki na ubezpieczenie zdrowotne podopiecznych w tym: - z dotacji - ze środków własnych	60	28 442 14 335 3 584

Wykres 4. Porównanie wypłaconych świadczeń z pomocy społecznej w latach 2010-2011

Źródło: Opracowanie własne

Z przedstawionego wykresu wynika, że w roku 2011 odnotowano wzrost wypłacanych świadczeń w stosunku do roku poprzedniego. Widoczny wzrost liczby osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej jest zjawiskiem niepokojącym, dlatego uzasadniona jest pomoc finansowa oraz inna działalność Ośrodka w celu minimalizacji skutków takiego stanu rzeczy.

2. Świadczenia rodzinne

System świadczeń rodzinnych skierowany jest do rodzin, które nie są w stanie zabezpieczyć potrzeb związanych z ponoszeniem wydatków na utrzymanie dzieci. W roku 2011 odnotowano 1405 rodzin objętych świadczeniami rodzinnymi. Poniżej przedstawiono tabelę wydatków na świadczenia rodzinne.

Tabela 2. Struktura wydatków na świadczenia rodzinne

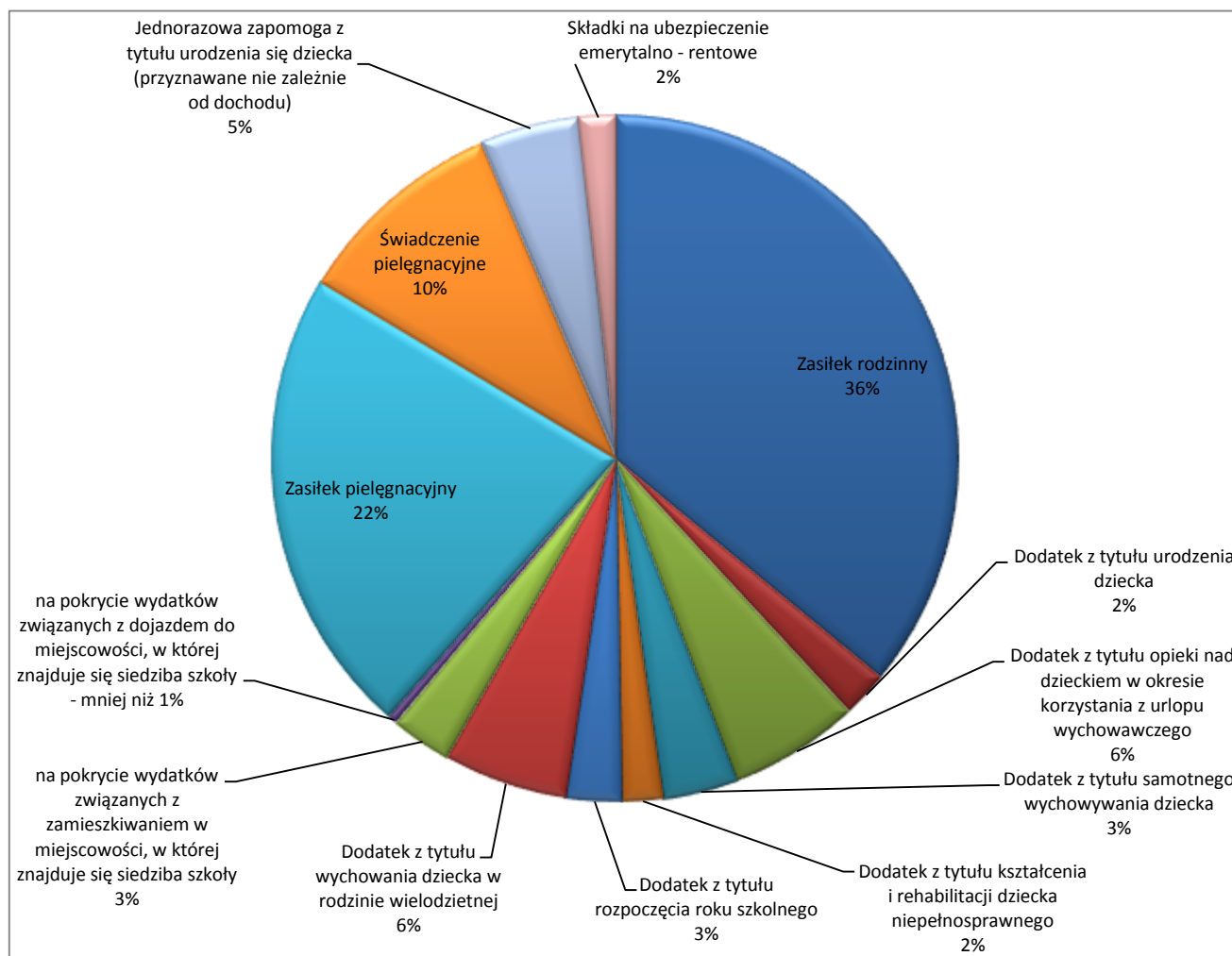
L.p	Świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń w złotych
Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego			
1	Zasiłek rodzinny	21 298	1 817 735
2	Dodatek z tytułu urodzenia dziecka	110	110 000
3	Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	792	310 827
4	Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania	0	0
5	Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka	1 031	179 580
6	Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	1 266	96 240
7	Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	1314	131 300
8	Dodatek z tytułu wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej	3 709	296 642
Dodatek z tytułu podjęcia nauki w szkole poza miejscem zamieszkania			
9	na pokrycie wydatków związanych z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły	2 680	23 020
10	na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły	255	121 100
Świadczenia opiekuńcze			
11	Zasiłek pielęgnacyjny	7 331	1 066 104
12	Świadczenie pielęgnacyjne	986	559 378
Jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka			
13	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka (przyznawane niezależnie od dochodu)	236	236 000
Składki na ubezpieczenie emerytalno - rentowe			
14	Składki na ubezpieczenie emerytalno - rentowe	672	88 219

Źródło: Opracowanie własne

Kwoty wypłaconych świadczeń rodzinnych są uzależnione od liczby dzieci, a także od rodzaju przyznanych świadczeń. W 2011 roku w grupach wydatków na świadczenia rodzinne dominują zasiłki rodzinne wraz z dodatkami w kwocie **3 086 44,00 zł**. Stanowią one ok. 62% ogółu wydatków świadczeń rodzinnych.

Ilustrację graficzną rodzajów poszczególnych świadczeń rodzinnych w łącznej kwocie wydatków przedstawia wykres poniżej.

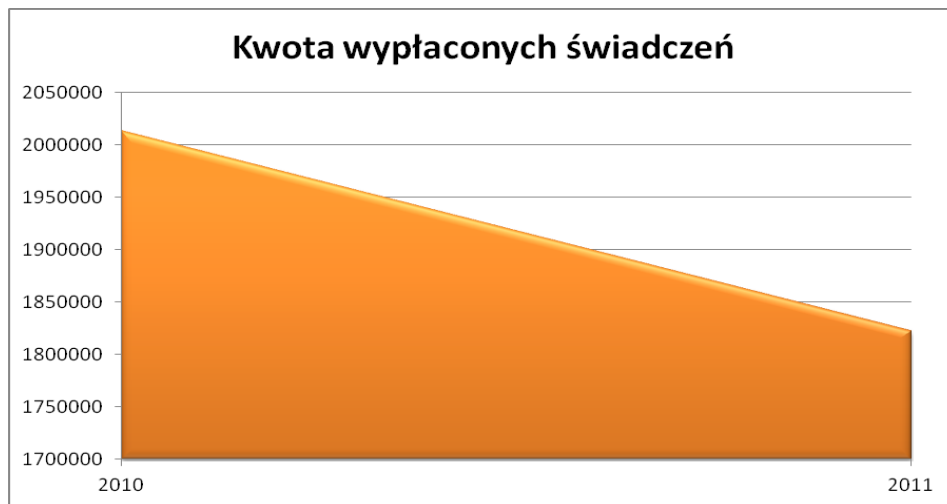
Wykres 5. Struktura wydatków na świadczenia rodzinne w 2011 roku

Źródło: Opracowanie własne

Wykres 6. Dynamika wydatków na świadczenia rodzinne w latach 2010-2011

Źródło: Opracowanie własne

Powyższy wykres wypłaconych świadczeń rodzinnych na przestrzeni roku 2010-2011 wykazuje tendencję spadkową o 9,5 % w stosunku do roku 2010.

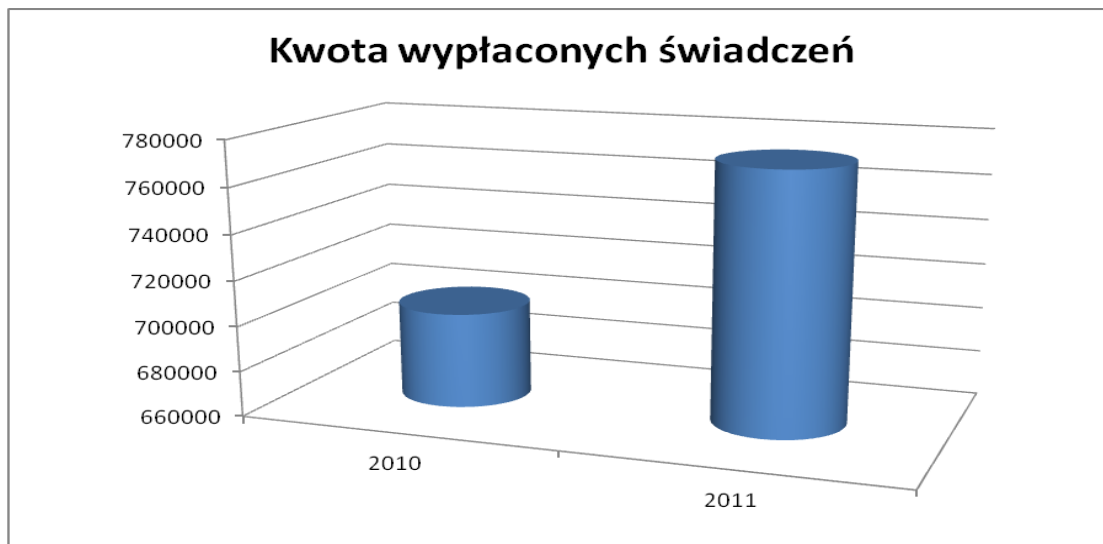
3. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego to rodzaj finansowego wsparcia dla rodzin, w których dzieci pomimo zasądzonych alimentów od rodzica wyrokiem sądu są ich pozbawione z powodu bezskuteczności egzekucji sądowej. Państwo zastępczo wypłaca osobom uprawnionym świadczenia pieniężne w wysokości zgodnej z wyrokiem sądowym, nie więcej jednak niż 500zł na dziecko.

W roku 2011 z funduszu alimentacyjnego wypłacono 2223 świadczenia na kwotę 772 874zł, co ilustruje poniższa tabela.

Porównując wypłacone w roku 2011 świadczenia z funduszu alimentacyjnego można zauważyć wzrost o 10,10% w porównaniu z rokiem 2010. Ową sytuację ilustruje wykres 7.

Wykres 7. Wyplacone świadczenia z funduszu alimentacyjnego w latach 2010-2011

Źródło: Opracowanie własne

Powyższy wykres ilustruje wzrost wypłaconych świadczeń alimentacyjnych. Powodem może być aktualna sytuacja w Polsce – migracje, rozłam rodzin, wzrost liczby rozwodów, podwyższenie zasądzonych alimentów.

4. Dłużnicy alimentacyjni

Dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej łącznie z ustawowymi odsetkami.

Kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych wynosiły:

97 956,47 zł z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego

W ramach działań wobec dłużników alimentacyjnych wysłano ok. 700 pism do różnych instytucji tj. prokuratura, sądy, komornicy, urzędy skarbowe, powiatowe urzędy pracy, urzędy gmin, starostwa, ośrodki pomocy społecznej.

MOPS przekazuje również do Biura Informacji Gospodarczej informacje o zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego w razie powstania zaległości nie regulowania za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

5. Dodatki mieszkaniowe

Osoby najmniej zarabiające bardzo często nie są w stanie ponieść pełnych kosztów związanych z opłacaniem czynszu za zajmowany przez siebie lokal. Z tego też względu na mocy ustawy z 1994 roku o najmie lokali i dodatkach mieszkaniowych, państwo zdecydowało się na wspieranie najuboższych mieszkańców poprzez przyznawanie im dodatków mieszkaniowych.

Dodatki mieszkaniowe są dofinansowaniem do wydatków mieszkaniowych wypłacanym przez gminę jej najbiedniejszym mieszkańcom. Przyznanie tej pomocy materialnej zależy przede wszystkim od miesięcznych dochodów mieszkańca gminy oraz od powierzchni zajmowanego przez niego lokalu. Pomoc ta przyznawana jest zawsze na sześć miesięcy i wypłacana jest z budżetu gminy. Decyzję o przyznaniu dodatku mieszkaniowego wydaje wójt, burmistrz lub prezydent miasta, który ma na nią jedynie miesiąc od dnia złożenia wniosku w tej sprawie.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje również tę formę pomocy dla mieszkańców gminy Nasielsk.

Tabela 3. Liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych wyniosła w 2011 roku ogółem 1.102, w tym:

	Miasto	Wieś	Ogółem
- mieszkania gminne	468	113	581
- mieszkania spółdzielcze	485	0	485
- mieszkania prywatne	1	8	9
- inne	27	0	27
OGÓLEM	981	121	1102

Wydano 193 decyzje administracyjne, w tym 185 decyzji przyznające i 8 decyzji odmownych.

W porównaniu do roku 2010 odnotowano procentowe spadki w liczbie przyznanych dodatków- odpowiednio **Miasto – 7,01%**, **Wieś – 19,87%** co daje **ogółem 8.62%**.

III. Realizacja projektu „Uwierz w siebie” - Aktywizacja zawodowa i społeczna osób bezrobotnych z gminy Nasielsk”

Tabela 4. Budżet projektu

lp.	Budżet projektu w roku 2011	kwota
1.	Łączny budżet projektu	249 985,00 zł
2.	Dotacja z EFS	223 735,00 zł
3.	Wkład własny	26 250,00 zł

CEL: celem projektu w 2011r była aktywizacja społeczna 18 osób niepełnosprawnych wraz z najbliższym otoczeniem.

Udział w projekcie a zwłaszcza świadczona w jego obrębie pomoc, miała wpływ na poprawę ich sytuacji życiowej. W projekcie uczestniczyło 18 osób (14 kobiet i 4 mężczyzn). W ramach działań projektowych podpisano 18 kontraktów socjalnych. W każdym kontrakcie socjalnym zawarto zapis o objęciu klienta wybranymi instrumentami aktywnej integracji. Cykl szkoleń miękkich z zakresu kompetencji i umiejętności psychospołecznych ukończyło 100% odbiorców projektu. W zakresie oceny umiejętności pełnienia ról społecznych stwierdza się:

- Zwiększenie kompetencji ogólnospołecznych,
- Nabycie umiejętności i wiedzy niezbędnych do pełnienia ról społecznie użytecznych,
- Zmniejszenie poczucia izolacji społecznej i nabranie pewności siebie w kontaktach interpersonalnych,
- Poprawę w zakresie umiejętności interpersonalnych takich jak: komunikacja, asertywność, czy radzenia sobie ze stresem i trudnymi emocjami

W grupie bardzo wysoko oceniono ogólną przystępność metody prezentacji i materiałów pomocniczych oraz kompetencje trenerów.

Ze względu na specyficzne potrzeby uczestników projektu, jako formy wsparcia wybrano działania, które w pierwszej kolejności spowodowały przełamanie bierności, niechęci a często wręcz lęku do zmian. Projekt zapewnił zastosowanie co najmniej trzech różnych instrumentów wsparcia w odniesieniu do każdego uczestnika projektu.

1. Instrumenty aktywizacji zawodowej: doradztwo zawodowe, warsztaty informatyczne
2. Instrumenty aktywizacji zdrowotnej: terapia psychospołeczna
3. Instrumenty aktywizacji społecznej: warsztaty i treningi psychospołeczne, asertywności, prawne, profilaktyki zdrowotnej, radzenia sobie ze złością i ze stresem, autoprezentacji

4. Integracja środowiskowa- działanie miało na celu integrację osób niepełnosprawnych z pełnosprawnymi, aktywny udział w życiu społecznym i korzystanie z dóbr kultury. W ramach aktywnej integracji zaplanowano też wsparcie dla rodzin osób niepełnosprawnych; wsparcie asystenta osoby niepełnosprawnej.

Podczas realizacji wsparcia uczestnicy mieli zapewniony poczęstunek i materiały szkoleniowe. W stosunku do grupy docelowej, w sposób szczególny, przestrzegana była zasada równości płci, a odpowiedni dobór wsparcia i sposób prowadzenia zajęć, zapobiegał dyskryminacji związanej z niepełnosprawnością.

Produkty:

- Konsultacje indywidualne-126 h
- Warsztaty i treningi- 368h

IV. Zespół Interdyscyplinarny

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie powołany został zarządzeniem nr 76 / 2011 Burmistrza Nasielska z dnia 6 czerwca 2011 roku. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny z terenu gminy Nasielsk : m.in. przedstawiciele Szkół Podstawowych, Gimnazjum ,Policji, Sądu Rejonowego w Pułtusku, Służby Zdrowia, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Gminnej Komisji do Spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej oraz Poradni Terapii Uzależnień. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie wyznaczony na lata 2010-2015 obejmuje systematyczne zbieranie informacji na temat rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie, organizowanie akcji informacyjno – edukacyjnych dotyczących przemocy w rodzinie w formie spotkań, wykładów ,szkoleń, dystrybucji materiałów informacyjno – edukacyjnych.

Ważnym elementem Programu jest interwencja kryzysowa skierowana zarówno do ofiar przemocy w rodzinie jak i sprawców, oraz świadczenie pomocy psychologicznej, terapeutycznej, prawnej osobom uwikłanym w przemoc domową oraz w problemy współistniejące. Źródłem finansowania Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Nasielsk na lata 2010- 2015 są przede wszystkim środki własne Gminy, w tym wpływy z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego odbywają się średnio raz na kwartał, natomiast z uwagi na sytuacje interwencyjne i wymagające podjęcia natychmiastowych czynności posiedzenia Zespołu odbywały się raz na miesiąc .

Zespół, w skład którego wchodzi, przedstawiciele Miejskiego Ośrodka Pomocy, Komisariatu Policji, Urzędu Miejskiego, Poradni Terapii Uzależnień i Współzależnień, Przychodni Rejonowej, pedagogów szkolnych oraz Sądu Rejonowego zajmuje się pracą z rodzinami zagrożonymi patologiami, rodzinami w kryzysie, przemocą w rodzinach, w szczególności dziećmi. Rozpatruje także indywidualne przypadki oraz podejmuje decyzje odnośnie rozwiązywania zaistniałych problemów.

W 2011 roku Zespół Interdyscyplinarny przy MOPS w Nasielsku rozpatrzył 5 spraw, systematycznie monitorowano rodziny zagrożone przemocą.

Członkowie Zespołu uczestniczyli w szkoleniu Pt. „Niebieskie Karty – krok po kroku” z inicjatywy Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i samych członków Zespołu.

V. Praca Socjalna

Jednym z zadań pomocy społecznej jest podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Zadanie to realizowane jest m.in. poprzez pracę socjalną. Ustawa z dnia 12 marca 2004 o pomocy społecznej w art. 6 pkt 12 definiuje ją w następujący sposób: „praca socjalna to działalność zawodowa mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi”.

Szeroko rozumiana praca socjalna przybiera działania o charakterze motywacyjnym, wspierającym i aktywizującym. Jest prowadzona wieloaspektowo. Działania obejmują wiele sfer życia osób, którymi zajmują się pracownicy socjalni. Dotyczą aktywności zawodowej, trudności i problemów zdrowotnych (w tym uzależnienia), wsparcie podopiecznych w prawidłowym funkcjonowaniu w życiu codziennym, a także mediacje – których podejmują się pracownicy socjalni w środowiskach szczególnie narażonych na konflikty.

Ponadto praca socjalna obejmuje również działania informacyjne o przysługujących uprawnieniach.

Praca socjalna jest działalnością zawodową, mającą na celu lepszą adaptację osób, rodzin, grup i środowiska społecznego, w jakim żyją, oraz rozwijanie poczucia godności osobistej i odpowiedzialności jednostek na drodze odwoływania się do potencjalnych możliwości poszczególnych osób.

Niepokojące zjawiska występujące w środowiskach powodują, że praca socjalna jest coraz trudniejsza i wymaga większego zaangażowania ze względu na kumulację problemów Pracownik socjalny musi kreatywnie dostosować narzędzia pracy socjalnej do dynamicznie modyfikujących się zmian w

społeczeństwie, które bardzo często przybierają charakter patologiczny. W związku z tym zauważalna jest zmiana w charakterze pracy, ale i oczekiwań wobec pracowników socjalnych. Nowoczesna pomoc społeczna, żeby była skuteczną i efektywną wymaga coraz liczniejszej i wysoko wykwalifikowanej kadry pracowników socjalnych.

Rozmiary potrzeb społecznych wymuszają poszukiwanie nowych rozwiązań w dziedzinie pomocy społecznej. Potrzeba skutecznego rozwiązywania problemów klientów pomocy społecznej spowodowała wprowadzenie do ustawy z 12 marca 2004r o pomocy społecznej jednej z technik prowadzenia pracy socjalnej, jaką jest kontrakt socjalny. Został on zdefiniowany w art. 6 pkt 6 cytowanej ustawy jako

„pisemna umowa zawarta z osobą ubiegającą się o pomoc, określająca uprawnienia i zobowiązania stron umowy, w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny”.

Kontrakt socjalny stwarza płaszczyznę porozumienia umożliwiając osiągnięcie postępów, które składają się na poprawę sytuacji klienta pomocy społecznej. Celem zawarcia kontraktu socjalnego, jest wyposazenie osoby – znajdującej się w szczególnie trudnej sytuacji życiowej, np.: zdolnej do pracy lub mogącej w przyszłości wejść w rolę pracobiorcy – w kompetencje umożliwiające jej samodzielne zaspokajanie podstawowych potrzeb życiowych i uczestniczenie w życiu gospodarczym i społecznym danej społeczności, a tym samym uniezależnienie jej od świadczeń pomocy społecznej. Zawierana przez pracownika socjalnego umowa z osobą występującą o pomoc do ośrodka pomocy społecznej musi zawierać indywidualny plan wychodzenia tej osoby z trudnej sytuacji w jakiej się znalazła. Ustawa o pomocy społecznej wprowadziła przepis umożliwiający odmowę lub wstrzymanie udzielanej pomocy w sytuacji odmowy zawarcia kontraktu socjalnego. Zawieranie kontraktów ma chronić indywidualność podopiecznych, rozwijać ich umiejętności, zachęcać do aktywnego poszukiwania pracy, uczyć odpowiedzialności.

Kontrakty zawierane powinny być przede wszystkim z osobami, których problemy socjalne mają długotrwały charakter, a wyeliminowanie ich przyczyn nie jest możliwe bez udziału zainteresowanych.

W 2011 roku pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nasielsku wielokrotnie, bo aż w 27 przypadkach (obejmującej 37 osób w rodzinach z którymi podpisano kontrakt) prowadzenia pracy socjalnej zastosowali technikę- kontraktu socjalnego.

VI. Prace społecznie – użyteczne

Skierowane są do osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku jednocześnie korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Wprowadzone zostały w ramach nowelizacji ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz o zmianie niektórych innych ustaw z dnia 28 lipca 2005r. (Dz. U. Nr 164, poz.1366) .

W 2011 roku podpisano porozumienie w sprawie organizacji prac społecznie użytecznych.

Trzy osoby bezrobotne wykonywały prace, głównie prace porządkowe, na terenie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nasielsku łącznie przepracowując 1080 godzin. Świadczenie za 1 godzinę pracy wynosiło 7,10 zł do maja 2011 a od czerwca 2011 7,30 zł, z czego 60% podlega refundacji przez Powiatowy Urząd Pracy .

Na organizację prac wydatkowano kwotę – 7 812,00 zł.

VII. Wolontariat

Od 2008r. przy MOPS w Nasielsku istnieje Wolontariat. W roku 2011 tutejszy ośrodek podpisał porozumienie o współpracy z sześcioma wolontariuszami. Osoby te pomagają osobom chorym, niepełnosprawnym, upośledzonym, osobom starszym, samotnym jak i dzieciom, które mają problemy w nauce.

Oprócz prowadzenia działalności „stałego” wolontariatu Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej współpracuje z około **30 Wolontariuszami Akcyjnymi**.

Co roku MOPS organizuje Święto Darczyńcy aby podziękować wolontariuszom za ich pracę.

VIII. Inne zadania realizowane przez Ośrodek

- Ośrodek wytypował 10 dzieci na kolonie w Ostoi Górskiej organizowane przez Stowarzyszenie „Parafiada”
- Ośrodek wytypował 9 dzieci na kolonie w Stancy Harcerskiej (Szczecinek, woj. Zachodniopomorskie) organizowane przez PCPR w Nowym Dworze Mazowieckim.
- W ramach programu PEAD Ośrodek wspólnie z PCK udzielił pomocy żywnościowej dla najuboższych mieszkańców naszej gminy. Wydano 2986 kg żywności(mleko w proszku,

herbatniki, dania gotowe, makarony, kasza, płatki kukurydziane, kawa zbożowa, sery itp.). Żywność otrzymało ok. 350 rodzin.

- w 2011r. zorganizowano zbiórki żywności wspólnie z Bankiem Żywności w Ciechanowie (ogółem zebrano 3678kg żywności) z czego w ramach:
  - akcji „Podziel się posiłkiem” – 54 rodziny otrzymały pomoc (287 osób)
  - „Mikołajkowej zbiórki żywności” – 43 rodziny otrzymały pomoc (216 osób)
- Organizacja minipikniku „Żegnajcie wakacje”

IX. Zatrudnienie

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Nasielsku w roku sprawozdawczym zatrudnionych było ogółem 29 osób. Poniższa tabela przedstawia stan zatrudnienia 31 grudnia 2011 r.

Tabela 5. Stan zatrudnienia pracowników Ośrodka.

L.p.	Wyszczególnienie	Liczba zatrudnionych osób	Liczba osób w przeliczeniu na etaty
1	Dyrektor MOPS	1	1
2	Sekcja Pomocy Środowiskowej (zgodnie z art. 110 ustawy o pomocy społecznej 1 pracownik socjalny na 2000 mieszkańców),	10	10
3	Sekcja Świadczeń Rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego	6	6
4	Sekcja finansowo-administracyjna	6	6
5	Dział Usług Opiekuńczych: 5 opiekunek - stosunek pracy, 1 pielęgniarka usług specjalistycznych	6 5 1	6 5 1
6	Osoby odbywające staż	2	2

Źródło: Opracowanie własne

I. Wstęp	2
II. System finansowego wsparcia rodzin	4
1. Świadczenia z pomocy społecznej	4
2. Świadczenia rodzinne.....	7
3. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	9
4. Dłużnicy alimentacyjni	10
5. Dodatki mieszkaniowe	11
III. Realizacja projektu „Uwierz w siebie” - Aktywizacja zawodowa i społeczna osób bezrobotnych z gminy Nasielsk”	12
IV. Zespół Interdyscyplinarny	13
V. Praca Socjalna	14
VI. Prace społecznie – użyteczne.....	16
VII. Wolontariat	16
VIII. Inne zadania realizowane przez Ośrodek.....	16
IX. Zatrudnienie	17